

Peygamber İklimi

Mahmut YEŞİL*

RASÛLULLAH (S.A.V)'İ SEVMEK İMANDANDIR

“Peygamberimizin hadislerini ve bu konuyla ilgili yazılmış kıymetli eserleri çok okumalı, ayrıca Yüce Rabbimizi ve Sevgili Habibimizi tanıyan ilim ve gönül ehli kimselerle birlikte olmaya ve onların sohbetlerinden istifade etmeye gayret etmeliyiz.”

Bu başlık büyük hadis imamı Buhârî'nin meşhur eseri *el-Câmiu's-Sahîh*'in ikinci bölümü "Kitabu'l-îmân"dan bir bâbın adıdır.¹ Aslında başlıkta ifade edilen muhteva, bir insanın Müslüman olduğunu ifade etmek üzere söylemesi gereken kelime-i tevhîd ve kelime-i şehâdet cümlelerinde mevcuttur. Ancak aynı zamanda bir fakîh ve kelâmcı olan büyük muhaddis Buhârî'nin, imân-amel münasebetini geniş bir biçimde ele aldığı bölümde böyle bir başlığa yer vermesi çok önemlidir.² Çünkü Buhârî, kitabında koyduğu bâb başlıkları ile hadîs-i şerîflerden çıkardığı hükümlere işaret etmektedir.

"el-Vedûd", Allah Teâlâ'nın güzel isimlerinden (el-Esmâü'l-Husnâ) biridir. Çok seven, çok sevilen mânâsına gelen "vedûd", Kur'an-ı Kerim'de iki yerde zikredilmektedir.³ Birincisinde, çok merhametli mânâsına gelen "Rahîm" sıfatı ile ikincisinde ise, çok bağışlayan anlamında "Ğafûr" sıfatı ile birlikte kullanılmıştır. Hataları affetme, merhametle muamele ve sevgi arasında çok açık bir irtibat mevcuttur.

Şüphesiz İslâm inancının temelini Allah ve Peygamber sevgisi oluşturmaktadır. Çünkü "iman" Allahu Teâlâ'ya (c.c.) ve Rasûlüne (s.a.v) inanmakla başlar. İnanmanın temelini ise marifet oluşturur. İnsan yeterince tanımadığı varlıklara tam olarak inanamaz ve bağlanamaz. Bu sebeple Yüce Rabbimizi de Sevgili Peygamberimizi de çok iyi tanımak ve onlara gerçek bir "iman"

ile inanmak, her Müslüman için bir mecbûriyettir.

Bizi yoktan var eden Allahu Teâlâ'yı ve Şefkat Peygamberi sevgili Efendimizi tanıma ve anlama konusunda en önemli kaynak Kur'an-ı Kerim'dir. Âl-i İmrân sûresindeki şu âyet, Allah sevgisi ile Peygamber sevgisinin irtibatını çok net bir biçimde ortaya koymaktadır: "Rasûlüm de ki, eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah çok bağışlayan ve çok esirgeyendir."⁴ Âyet-i kerîmede, söz ve davranışlarında Hz. Peygamber'e tâbi olmak, Allah'ı sevmenin bir göstergesi ve işareti olarak kabul edilmektedir. Allahu Teâlâ'yı sevdiği iddiasında bulunan bir Müslüman, bu iddiasını ancak tek bir şeyle ortaya koyabilir. O da Peygamber Efendimize uymak ve onun gösterdiği yolda yürümektir.

Peygamberimizi anlatan ve tanıtan Kur'an âyetlerinin sayısı yüz civarındadır. Bu âyetlerden bir kısmında, Hz. Peygambere imanının farz olduğu, sevgi, saygı gösterilmesi ve itaat edilmesinin mutlak gerekliliği ifade edilmekte, bir kısmında ona isyan etmek ve ona eziyet etmek yasaklanmakta, bir kısmında ise Rasulullah'a haram ve helal koyma yetkisi verildiğine işaret edilerek Müslümanların hayatlarında onun yaşayışını örnek almaları ve verdiği hükümlerin mutlaka kabul edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.⁵

Bu âyetlerden bazılarında bura da yer vermek uygun olacaktır:

"Allah'a ve Rasûlüne iman edin."⁶ "Kim Allah'a ve Rasûlüne iman etmezse bilsin ki Biz, kafirler için çılgın alevli bir ateş hazırladık."⁷

"Peygamber, mü'minlere kendi canlarından daha yakın/daha değerlidir. Peygamberin hanımları da mü'minlerin anneleridir."⁸ "Ey iman edenler! Kendinizi, Allah'ın ve Rasûlü'nün önüne geçirmeyin ve Allah'ın emirlerine tizlikle uyun. Şüphesiz ki Allah her şeyi işiten ve her şeyi bilendir. Ey iman edenler! Sesinizi, Peygamber'in sesinden fazla yükseltmeyin. Peygamberle, birbirinize bağırarak konuştuğunuz gibi yüksek sesle konuşmayın; yoksa yaptığımız güzel işleriniz boşa gider de farkında olmazsınız."⁹

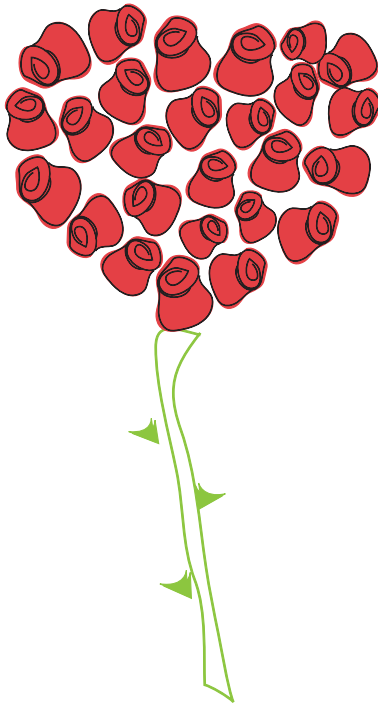
"Kim Peygambere itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur."¹⁰ "Peygamber size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da uzak durun."¹¹

"Kim Allah'a ve Peygambere karşı gelir ve Allah'ın sınırlarını aşarsa, onu da Allah, içinde sonsuza dek kalacağı bir ateşe atacaktır. Onun için alçaltıcı bir azap vardır."¹² "Allah ve Rasûlünü incitenlere Allah, dünyada ve âhirette lanet etmiş ve onlar için alçaltıcı bir azap hazırlamıştır."¹³

"Onlar, yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları ümmî elçiye uyarlar. O Elçi ki, onlara iyiliği emreder, kötülükten onları ahkor; bütün temiz ve güzel şeyleri onlara helâl kılar, her tür-

lü zararlı murdar şeyleri ise onlara yasaklar. Üzerlerindeki ağır yükü kaldırır, zor tekliflerini hafifletir. O Peygambere inanıp ona saygı gösteren, ona yardım eden ve onunla birlikte gönderilen nûra/Kur'an'a uyanlar yok mu? İşte kurtuluşa erenler onlardır.”¹⁴

“Andolsun ki, Allah'ın Rasûlü'nde Allah'ı ve âhiret gününü uman ve O'nu çok anan siz-

ler için en güzel bir örneklik vardır.”¹⁵

“Her hangi bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz, -Allah'a ve âhirete gerçekten inanıyorsanız- onu Allah'a ve Rasûlüne götürün. (Onların talimatına göre halledin) Bu, hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir.”¹⁶ “Hayır, Rabbin'e andolsun ki, aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp, sonra da verdiğin hükmü içlerinde hiçbir sıkıntı duymak-

sızın tam mânâsıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar.”¹⁷

Görüldüğü gibi âyetler, Hz. Peygamber (s.a.v)'in dindeki konumunu ve ona gösterilmesi gereken sevgi ve saygıyı, ayrıca bir açıklamaya ihtiyaç bırakmayacak biçimde apaçık ortaya koymaktadır.

İlk dönem sûflerinden Gülâbâdî'nin (v. 380/990) hadisleri şerhettiği önemli eseri *Meâni'l-Ahbâr*'da yer alan birinci hadiste Efendimiz (s.a.v) şöyle buyurmaktadır: “Size rızık olarak lutfettiği nimetler sebebiyle Allah'ı seviniz. Allahu Teâlâ beni sevdiği için beni de seviniz. Ben kendilerini sevdiğim için de ehl-i beytime muhabbet gösteriniz.”¹⁸ Bu hadisi açıklarken Gülâbâdî şunları söylemektedir: “Allah (c.c.) size birçok nimetler ihsan etmiş ve sizi sevmiştir. Siz de Allahu Teâlâ'nın size sevgisi sebebiyle Allah'ı sevdiniz. Kullar kendisini sevmeden kendisinin onları sevdiğini Allah (c.c.) haber vermektedir.”¹⁹ Sonra da Allah beni sevmiş, sizin kalbinize de benim muhabbetimi koymuştur. Böylece sizler de beni seviyorsunuz.”²⁰

Muhaddis sûfî Gülâbâdî'nin bu açıklamaları, kulun sevgisinde Allahu Teâlâ'nın takdiri ve yönlendirmesinin önemini ortaya koymaktadır. Şüphesiz gönlümüzdeki sevgiyi yaratan da O'dur, Allah ve Rasûlünü sevdiren de O'dur. Peygamber Efendimiz Allah'a şu cümlelerle dua etmektedir: “Ey Allah'ım, Seni sevmeyi, Seni sevenlere muhabbet etmeyi ve zatının sevgisine yaklaştı-

ran amellerin sevgisini bana ih-san eyle.”²¹

Her şeyin başı olan iman, Allah ve Rasûlü'ne gönülden inanmakla beraber O'nları katıksız bir sevgi ile sevmekle gerçekleşeceğine göre; hepimiz, Allahu Teâlâ ve Yüce Peygamberimizi en yüksek seviyede tanımak, onlara olan imanımızı, bağlılığımızı ve muhabbetimizi daima pekiştirmek ve Kur'an ve Sünnet yolunda hayatımızı sürdürmek için bütün gücümüzle çalışmakla vazifelidir. Bunu gerçekleştirebilmek için ise, Kur'an-ı Kerim'i, Peygamberimizin hadislerini ve bu konuyla ilgili yazılmış kıymetli eserleri çok okumalı, ayrıca Yüce Rabbimizi ve Sevgili Habibimizi tanıyan ilim ve gönül ehli kimselerle birlikte olmaya ve onların sohbetlerinden istifade etmeye gayret etmeliyiz.

Dipnot

* Doç. Dr.

- 1 Buhârî, İmân, 8.
- 2 Buhârî'nin hayatı ve görüşleri için bakınız, M. Mustafa el-A'zamî, Yusuf Şevki Yavuz, Salim Öğüt, “Buhârî”, DİA, VI, 368-376.
- 3 I I/Hûd, 90; 85/Bürûc, 14.
- 4 3/Âl-i İmrân, 31
- 5 Bu âyetlerin toplu bir değerlendirmesi için bkz., Mevlüt Güngör, “Kur'an'ın Hz. Peygamber'in Sünnetine Verdiği Değer”, *Sünnetin Dindeki Yeri*, İslami İlimler Araştırma Vakfı Tartışmalı İlimi Toplantılar Dizisi, Ensar Neşriyat, İstanbul, 1997, 57-80.
- 6 7/A'râf, 158
- 7 48/Fetih, 13
- 8 33/Ahzâb, 6
- 9 49/Hucurât, 1-2
- 10 4/Nisâ, 80
- 11 59/Haşr, 7
- 12 4/Nisâ 14
- 13 33/Ahzâb, 57
- 14 7/A'râf, 157
- 15 33/Ahzâb, 21
- 16 4/Nisâ, 59
- 17 4/Nisâ, 65
- 18 Tirmizî, Menâkıb, 32; Hâkim, el - Müstedrek, III, 162.
- 19 Maide, 5/54
- 20 Ebû Bekir Muhammed ibn İshak Gülâbâdî, *Maâni'l-Ahbâr/Bahru'l-Fevâid*, -ilk 80 Varak- thk., Fikret Karapınar, I. bs., Konya, 1999, 2-3.
- 21 Tirmizî, Sünen, Tefsir, 37. sûre, 4; Ahmed ibn Hanbel, Müsned, IV, 243.